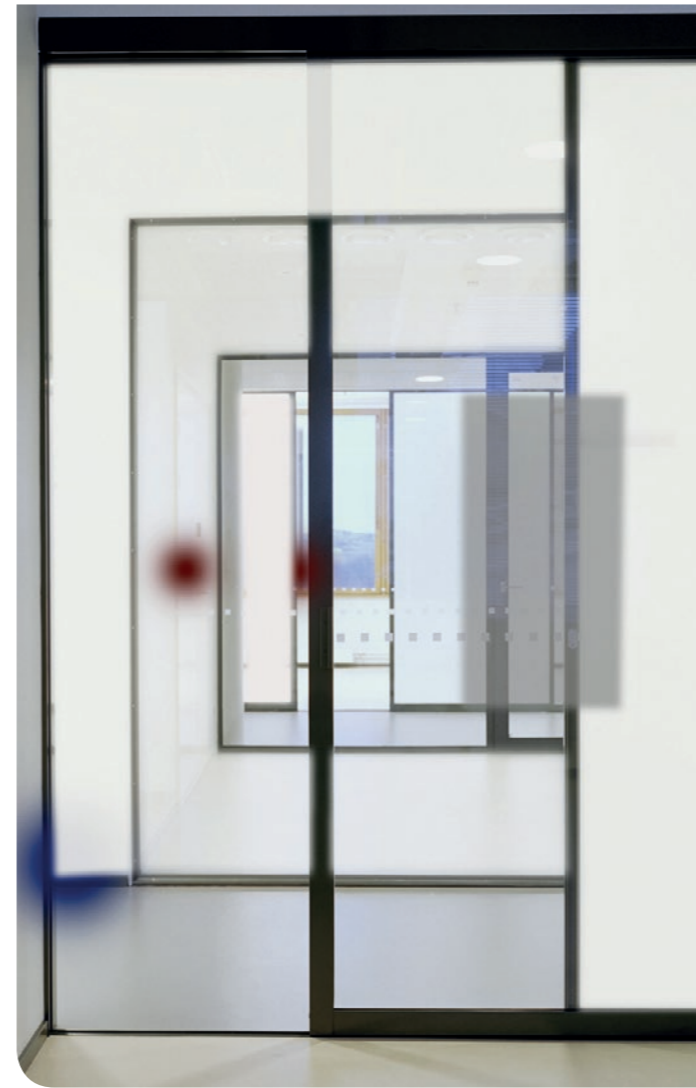




Veistoksellinen valokuva kommunikoi tilassa

TEKSTI HENRI HAGMAN | HENKILÖKUVAT ANNA-LEENA MUOTKA



Tila (passage 1) 2006, 195 x 125 cm



Tila (passage 5) 2007, 195 x 125 cm

Pertti Kekarainen työskentelee valokuvien parissa kuin kuvanveistäjä. Oikeassa mittakaavassa kuva on läsnä tilassa ja hetkessä.

Pertti Kekarainen on Wihurin residenssin tämän kevään taiteilijavieras. Haastatteluhetkellä hän valmistele näyttelyä Arktikumin Valo-galleriaan. Esillä tulee olemaan Rovaniemellä syntynyt teossarja, parimetrisiä valokuvia, joissa aiheena on tavalliset valkoiset ovet luonnollisessa koossaan. Valokuvien materiaalina on suoraan seinään liimattu hyvin ohut kangas. Kekaraisen tapaan kuvissa on hienovaraista kerroksellisuutta: heijastuksia, varjoja.

– Ovihan jakaa kaksi eri tilaa ja myös piilottaa sen toisen tilan. Oviin heijastuu hahmoja, joilla ei kuiten-

kaan ole ominaispiirteitä – ja tämä on minulle tärkeää: ”blurratut” henkilöt ovat vain läsnäoloa, ilman draamaa, Kekarainen toteaa.

– Sillä vaikka kuvassa olisi vain ovenkahvan kokoinen mutta selkeäpiirteinen henkilö, se veisi kaiken huomion, ja tarina alkaisi rakentua hahmopsykologisesti sen mukaan.

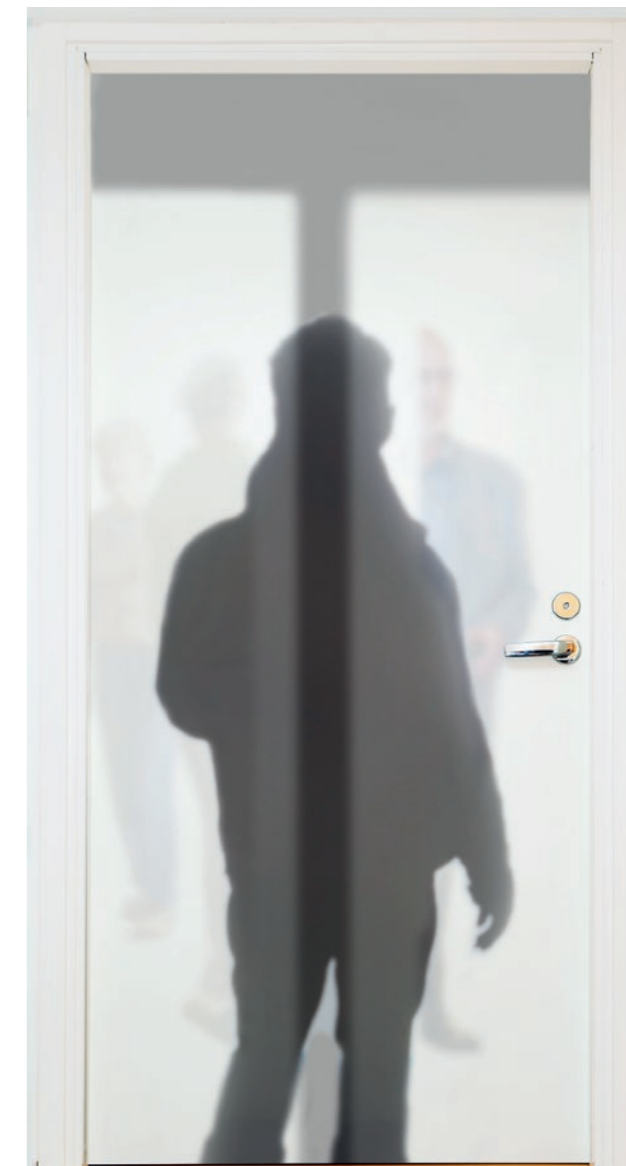
Kekaraisen taide ei pohjaudu valokuvan traditioon. Hän sanoo ajattelevansa niin kuin maalari maalaustaitteen historian kautta ja toisaalta niin kuin kuvanveistäjä. Tämä ei ole ihme, sillä Kekarainen aloitti maalaus-

PERTTI KEKARAINEN

- Syntynyt 1965 Oulussa, asuu Helsingissä.
- Pitänyt lähes 40 yksityisnäyttelyä, joista yli puolet ulkomailla.
- Teoksia kaikissa merkittävässä julkisissa taidekokoelmissa Suomessa sekä useissa ulkomaisissa kokoelmissa, muun muassa New Yorkin Metropolitan Museum of Artissa.
- Julkisia teoksia muun muassa eduskunnan lisärakennuksen suuressa atriumissa.
- Toiminut 1996–2007 opetustehtävissä Kuvataideakatemiassa (professorina 2001–2002) ja Göteborgin Fotohögskolanissa.
- Carnegie Art Award -ehdokkaana 2007, Ars Fennica -ehdokkaana 2003.



Tila (passage 7) 2007, 195 x 125 cm



Ovi 7 2017, 200 x 106 cm

taiteen parissa opiskeluaikanaan Taideakatemia kouluissa. Siellä hän siirtyi kuvanveistoon tehden liikkuvia veistoksia – puhaltuvia pusseja, potkivia housuja.

Sittemmin opettaessaan itse Kuvataideakatemiassa Kekkarainen kehotti oppilaitaan työskentelemään laajasti kuvataiteen eri välineillä.

– Joitakin auttaa se, että läträä esimerkiksi muovailussa jotain. Vaikka ei siitä ymmärrä, voi olla, että se auttaa sitten maalauksessa.

Fyysisesti kommunikoiva valokuva

Alkuaikojensa liikkuvien veistosten taustoina Kekkaraisella oli suurikokoisia valokuvia, jotka siirtyivät taustan roolista pääasialliseksi ilmaisumuodoksi 1990-luvun alussa. Tuohon aikaan valokuva ei vielä ollut Suomes-

sa täysin virallisesti taidetta, kuvat näyttelyissä olivat pieniä ja dokumentaristisia. Kekkarainen oli ensimmäisiä suureen kokoon tekijöitä, hän ratkaisi vedostuspulmia käyttämällä apunaan muun muassa suuria jäteputkia.

– Totesin jo varhain, että iso osa niistä kuvista, jotka näyttävät huonolta postikorttikoossa, näyttääkin hyvältä parimetrisinä – ja päinvastoin. Koon muuttuessa aiheen tulkinta muuttuu. Suuren koon kautta valokuva saa myös veistoksellisuutta, 1:1-mittakaava viittaa kuvanveiston maailmaan, valokuvasta muodostuu yhtäkkiä fyysinen kappale. Tämän mittakaavan valokuva alkaa vaikuttaa oikealta näkymältä eikä enää illuusiolta.

– Perinteisestihän valokuva on sitä, että jokin on tapahtunut jossain tietystä paikassa. Halusin kääntää tilanteen päinvastaiseksi: kun kuva koetaan fyysisesti, se on

läsnä nyt ja kommunikoi ympäröivän esitystilän kanssa.

Kekkarainen toteaa, että valokuvaan liittyy se psykologinen harha, että valokuva on ”totta”, kun taas fotorealistentenkin maalaus ymmärretään vain tulkinnaksi. Kekkaraisen tuotannon kohdalla tähän totuudellisuuden yhdistyy vielä aiheiden kodinomaisuus, tuttuus ja arkisuus. Näin teoksista tulee katsojille helpommin lähestyttäviä ja henkilökohtaisemmin koettavia.

Tietoisia virheitä ja mielen puhdistusta

Työstäessään kuvamateriaalia Kekkarainen pyrki tietoisesti tekemään virheitä ja yllättämään itsensä, ja siten myös ylittämään itsensä. Hän laittaa kuvatasoja väärin paikkoihin ja valitsee itselleen epämiellyttäviä värejä.

Kun kysyn Kekkaraiselta harrastuksista, hän vastaa

yllättäen maalaavansa pieniä maisemamaalauksia. Kesäisin hän laittaa maalaustarvikkeet pappamoponsa kyytiin ja suuntaa luontoon. Se on kuulemma parasta mielen puhdistusta.

– Pysähdyn vain johonkin ja suttailen mitä suttailen. Ne eivät lainkaan välttämättä muistuta lähtökohtaansa, ja jotkut ovat ihan hirveitä, mutta sillä ei ole väliä. Ne ovat vain itseäni varten.

Viime vuosina Kekkaraisen töihin on palannut alkuaikojen moniaistisuus. Edellisessä näyttelyssä helsinkiläisessä Forum Box -galleriassa oli liikkuvat nelimetriset housut, Suomen perustuslakia morsettava irtonainen jalkaterä sekä huoneen kokoinen liikkuva veistos. Valogallerian näyttelyyn puolestaan tulee äänitaidetta ovi-teosten yhteyteen. ●

Ulkoasu ja taitto: Reetta Linna